

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Greco-Catolică, Cluj-Napoca
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică didactică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0018 SFÂNTA SCRIPTURĂ: SCRIERILE SAPIENȚIALE						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Marius Grigore FURTUNĂ						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Marius Grigore FURTUNĂ						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					12
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		84			
3.8 Total ore pe semestru		120			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> cunoașterea și înțelegerea unor concepte și termeni uzuali ce se găsesc în cadrul literaturii didactice / sapiențiale înțelegerea conceptului de înțelepciune așa cum este prezentat în Vechiul Testament cu aplicările sale concrete în Noul Testament capacitatea de a analiza, implementa și trăi aceste concepte în propria viață
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> lectura și înțelegerea unor texte didactice / sapiențiale din Vechiul Testament în contextul Noului Legământ interpretarea unor texte didactice / sapiențiale din Noul Testament Analiza textului biblic și interpretarea acestuia. Corelarea conținuturilor studiate cu alte discipline cu caracter teologic

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să studieze grupul de cărți din Sfânta Scriptură, cunoscute sub denumirea de Scrierile Sapiențiale. Scopul este de a facilita înțelegerea textelor didactice precum și a conceptului de înțelepciune.
7.2 Obiectivele specifice	<p>În prima parte sunt prezentate caracteristicile literaturii poetice biblice, categorie mai amplă din care face parte literatura didactică. Sunt prezentate caracteristicile literare, tematice și conținutul acestui tip de literatură.</p> <p>În continuare se încearcă o prezentare sintetică a literaturii didactice: lexicul specific acesteia, este definit conceptul de înțelepciune și sunt prezentate cele trei etape evolutive ale acestui concept așa cum rezultă ele din cărțile Sfintei Scripturi.</p> <p>În cea de-a doua parte a cursului se trece la studierea unor cărți ce fac parte din acest tip de literatură: Cartea Proverbelor (sau a Pildelor lui Solomon), Cartea Psalmilor, Cântarea Cântărilor, Cartea lui Iov. În cazul fiecărei cărți se va da o atenție deosebită elementelor specifice ce apar pe parcursul ei.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere	Expunere	
1.1. Literatura poetică	Prelegere interactivă	
1.2. Structurarea literaturii poetice		
2. Specificul literaturii didactice (sapiențiale)	Expunere	
2.1. Lexicul	Prelegere interactivă	
2.2. O tentativă de definire a conceptului de înțelepciune		
2.3. Cele trei etape evolutive în viziunea asupra înțelepciunii	Problematizare Dezbateri	
3. Cartea Proverbelor (Pildele lui Solomon)	Expunere	
3.1. Titlul, autorul, data compoziției	Prelegere interactivă	
3.2. Structura		
3.3. Intenția și conținutul cărții		
3.4. Tipuri ale înțelepciunii	Expunere	
3.5. Forme literare prezente în Cartea Proverbelor	Lucru în grupuri	
3.6. Paralelismul elementul specific proverbului		
4. Cartea Psalmilor	Expunere	
4.1. Titlul, Autorul, Datarea psaltirii	Prelegere interactivă	
4.2. Numerotarea psalmilor		

4.3. Titlurile psalmilor	Expunere	
4.4. O tentativă de structurare a cărți psalmilor	Problematizare	
4.5. Funcția limbajului în psalmi		
4.6. Genuri literare ale Psalmilor	Expunere Prelegere interactivă	
5. Cântarea Cântărilor	Expunere	
5.1. Titlul, Autorul, Datarea și locul compoziției	Prelegere interactivă	
5.2. Personajele	Problematizare	
5.3. Ce este Cântarea Cântărilor?	Dezbateri	
5.4. Structura	Expunere	
5.5. Dragostea în Cântarea Cântărilor	Prelegere interactivă Problematizare Dezbateri	
6. Cartea lui Iov	Expunere	
6.1. Titlul, Autorul, Datarea	Prelegere interactivă	
6.2. Structura	Expunere	
6.3. Câteva aspecte mai importante în cartea lui Iov	Problematizare	
6.4. Dialogul în cartea lui Iov, semnificație, conținut	Expunere Prelegere interactivă Problematizare Dezbateri	
7. Concluzii	Expunere Problematizare	
<p>Bibliografie</p> <p><i>Biblia sau Sfînta Scriptură.</i> Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Teoctist Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române cu aprobarea Sfîntului Sinod, editura Institutului Biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1992.</p> <p><i>La Sacra Bibbia, tradotta dai testi originali con note, a cura del Pontificio Istituto Biblico di Roma,</i> Firenze 1961.</p> <p><i>Cartea Psalmilor (Sefer Tehillim),</i> Traducere din ebraică de Pr. Prof. Dr. Liviu Pandrea, Editura Focul Viu, Cluj-Napoca 1998.</p> <p><i>Cartea Psalmilor sau Psaltirea cu respectarea numerotării psalmilor și versetelor atât după textul alexandrin cât și după cel ebraic, iar a subdiviziunii versetelor după textul ebraic.</i> Traducere după Biblia de Ierusalim coroborată cu textul ebraic de Ioan Botiza, Editura Quo Vadis, Cluj-Napoca 2000.</p> <p>ASENSIO, V.M., <i>Libros sapienciales y otros escritos.</i> Editorial Verbo Divino, Estela 1994. (Trad. italiană: <i>Libri sapienziali e altri scritti.</i> Paideia Editrice, Brescia 1997).</p> <p>CHARPENTIER, É., <i>Pour lire l'Ancien Testament.</i> Les Éditions du Cerf, Paris 1994. (Trad. română: <i>Să citim Vechiul Testament.</i> Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, București 1998).</p> <p>ALEXANDER, D., - Alexander P., <i>Guida alla Bibbia,</i> Roma 1980.</p> <p>BROWN, R.E., - Fitzmyer, J.A., - Murphy, R.E., (edd.), <i>Nuovo Grande Commentario Biblico,</i> (edizione italiana a cura di Dalla Vecchia, F., - Segalla, G., Vironda, M.), Brescia 1997.</p> <p>BALLARINI, T. (ed.), <i>Introduzione alla Bibbia con antologia esegetica. Voll I-III.</i> Editura Marietti, Casale 1973.</p> <p>DOW, J.L., <i>Dizionario della Bibbia,</i> (a cura di Bof, G.,) Milano 1993.</p> <p>GERARD, A.-M., <i>Dizionario della Bibbia,</i> Milano, 1994.</p> <p>ROSSANO, P., - RAVASI, G., - GIRLANDA, A., (edd.), <i>Nuovo Dizionario di Teologia Biblica,</i> Cinisello Balsamo 1988.</p> <p>PRAGER, V. (coordon.), <i>The Encyclopedia of Judaism.</i> The Jerusalem Publishing House, LTD. 1989 (Trad. română: <i>Dicționar enciclopedic de Iudaism.</i> Editura Hasefer, București 2000).</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Introducere, individuarea pe texte alese a	Problematizarea	

caracteristicilor poeziei ebraice		
Specificul literaturii didactice (sapiențiale) explicarea terminologiei prin texte alese ce reflectă sensul acesteia	Munca în grup Observarea Analiza Interpretarea Dezbateră	
Cartea Proverbelor (Pildele lui Solomon) Prov 1,1-7 Titlul și scopul cărții Prov 1,20-33 primul discurs al Înțelepciunii	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră	
Prov 4,10-27 o învățătură: cele două căi Prov 10,1-29,27 diferite proverbe	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră	
Prov 31,10-31 discursul despre femeia virtuoasă	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră	
Cartea Psalmilor Ps 8 psalm de laudă Ps 21 psalm de cerere individuală	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră Expunerea	
Ps 11 psalm de cerere comunitară Ps 109 psalm regal Ps 131 psalm liturgic, al suirilor	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră Expunerea	
Ps 144 psalm didactic Ps 136 psalm ce conține blesteme	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră	
Cântarea Cântărilor CC 1,1-4 titlul cărții și tema sărutului	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră	
CC 8,6-7 puterea dragostei CC 5,2-6,3 descrierea iubitului	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră	
Cartea lui Iov Iov 3,2-26 primul discurs al lui Iov Iov 4,1-5,27 primul discurs al lui Eliafaz	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră	
Iov 8,1-22 primul discurs al lui Bildal Iov 11,1-20 primul discurs al lui Zofar	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră	
Iov 38,1-38 primul discurs al lui YHWH Iov 42,1-6 răspunsul final al lui Iov	Munca în grup Observarea Analiza, Interpretarea Dezbateră Expunerea	
Concluzii	Problematizarea	

Bibliografie

Biblia sau Sfînta Scriptură. Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Teotist Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române cu aprobarea Sfîntului Sinod, editura Institutului Biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1992.

La Sacra Bibbia, tradotta dai testi originali con note, a cura del Pontificio Istituto Biblico di Roma, Firenze 1961.

Cartea Psalmilor (Sefer Tehillim), Traducere din ebraică de Pr. Prof. Dr. Liviu Pandrea, Editura Focul Viu, Cluj-Napoca 1998.

Cartea Psalmilor sau Psaltirea cu respectarea numerotării psalmilor și versetelor atât după textul alexandrin cât și după cel ebraic, iar a subdiviziunii versetelor după textul ebraic. Traducere după Biblia de Ierusalim coroborată cu textul ebraic de Ioan Botiza, Editura Quo Vadis, Cluj-Napoca 2000.

CHARPENTIER, É., *Pour lire l'Ancien Testament*. Les Éditions du Cerf, Paris 1994. (Trad. română: *Să citim Vechiul Testament*. Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, București 1998).

BROWN, R.E., - Fitzmyer, J.A., - Murphy, R.E., (edd.), *Nuovo Grande Commentario Biblico*, (edizione italiana a cura di Dalla Vecchia, F., - Segalla, G., Virona, M.), Brescia 1997.

GERARD, A.-M., *Dizionario della Bibbia*, Milano, 1994.

PRAGER, V. (coordon.), *The Encyclopedia of Judaism*. The Jerusalem Publishing House, LTD. 1989 (Trad. română: *Dicționar enciclopedic de Iudaism*. Editura Hasefer, București 2000).

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Dobândirea cunoștințelor specifice disciplinei	Evaluare orală	50 %
10.5 Seminar/laborator	Lucrare de seminar	Evaluare orală	50 %
10.6 Standard minim de performanță			
Dobândirea unor competențe necesare lecturii și înțelegerii corecte a literaturii didactice / sapiențiale din Vechiul Testament, aplicarea acestora în viața de fiecare zii precum și a interpretării lor în lumina Noului Testament.			

Data completării
02.04.2025

Semnătura titularului de curs
Lect. dr. Marius Grigore
FURTUNĂ

Semnătura titularului de seminar
Lect. dr. Marius Grigore
FURTUNĂ

Data avizării în departament
25.04.2025

Semnătura directorului de departament
Lect. dr. Marius Grigore FURTUNĂ